

# Munkások és tisztviselők

Varga Jenő elvtárs sajnálattal állapítja meg a Vörös Ujság pénteki számában, hogy „a munkások és a tisztviselők között nincs már meg az a teljes összhang, amely fennállt akkor, amidőn közösen küzdöttek a kapitalizmus ellen“ s helyteleníti, hogy a munkásság „elmérgesíti a viszonyt a szellemi munkások és testi munkások között“. Ha Varga elvtárs cikkében csak a gyári hivatalnokokra gondol s nem egyúttal a közhivatalnokokra is, még akkor is azt mondjuk, hogy figyelmeztető tikkére nem volna szükség, ha a közös küzdelem s a rajta alapuló összhang, melyről szól, tényleg meglett volna a munkások és tisztviselők között. *De nem volt meg és pedig a tisztviselők hibájából.* S innen a munkások jogos animozitása a tisztviselőkkel szemben. Nem állítjuk, hogy ma a munkásság uralma alatt a tisztviselőket nem éri néha méltánytalan elbánás a munkások részéről, — különösen egyesek s éppen a jobbak — sokat szenvedtek e miatt. Azonban a hiba kiközösítése csak azok részéről történhetik, akik elkövették. Helyes figyelmeztetni a testi munkásságot, hogy a szellemi munkásokra szüksége van s ezért igyekezzék lehetőleg elterülni az összeütközéseket s a mennyiben javulást, meglérést tapasztal a szellemi munkások részéről, fogadja azt szívesen. Azonban sokkal fontosabb figyelmeztetni a szellemi munkásokat, különösen a

3317  
Dunaj  
Jahlo

hivatalnokokat, hogy multjuk gyanussá teszi őket a proletariátus szemében s hogy nekik kell megváltozniok, ha a proletariátus társadalmában el akarnak helyezkedni. S éppen ezt a figyelmeztetést nélkülözöm nagyon Varga elvtárs cikkében.

Mint Varga elvtárs is mondja: „a kapitalizmus idején a tisztviselő a lökés uralom végrehajtó szerve volt a munkássággal szemben, parancsoló, intézkedő nagyr“. Tehát a tisztviselősereg nem hogy közösen küzdött volna a munkássággal a kapitalizmus ellen, hanem éppen ellenkezőleg *szerves részét képezte az osztálynyomó államnak*, egyik jó eszköze volt az állandó hadsereg mellett annak az u. n. közhatalomnak, melyet a burzsoázia felépített abból a célból, hogy vele a proletariátust állandó elnyomásban tartsa. *A bürokratikus katonai államgépezet főerősége a burzsoázia zsoldjában álló hivatalnoksereg volt*, melyet a burzsoázia a munkásság fölé emelt s az igazgatást külön funkciójává tévén, külön kasztot csinált belőle. S mikor a proletárdiktatura egyik fő feladata éppen ennek az osztálynyomó bürokratikus-kato-

nai államgépezetnek összetörése, megsemmisítése s nem pedig átvétele, akkor nem kívánható a munkásságtól, hogy a legszelidebb érzelmeket táplálja ezen összetörendő államgépezet megtestesítői, a hivatalnokokkal szemben.

A munkásság animozitása a hivatalnokokkal szemben tehát nemcsak jogos és természetes, hanem baj volna, ha nem volna meg. Mert ez azt jelentené, hogy vagy nem ismerie fel az osztálynyomó államban ellenségét, vagy pedig, hogy nem elég nagy a harci készsége. Mert nem lehet egyszerre harcot és békét, gyűlöletet és kiengesztelődést prédikálni. Csak hadd gyűlöljön ma még a proletariátus. Mert félt, hogy

ha ma nem gyűlöl eléggé, holnap nem lesz alkalma szeretni. Gyűlölje a bürokráciát is. Disztingválni azonban meg lehet tanítani: arra, hogy ne tévessze össze az intézményt az egyesekkel, akikből áll. Lefordítva a mi esetünkre: *törje össze a bürokráciát, a hivatalnokságot, de ne üldözzön minden egyes hivatalnokot.* Mint ahogy nincs szükség arra, hogy egyenként üldözze a burzsoákat. Üldözésre csak azoknál van szükség, akik az intézményt képviselik.

De üres frázis marad ez a disztingválás, ha a hivatalnokok meg nem tanulják, s belőle magukra a konzekvenciákat le nem vonják: *ha nem akarnak összetörteni a bürokráciával, mint intézménnyel, ne képviseljék. Vetkőzödjenek ki a bürokratikus ideológiából, mely osztályöntudatukat elhomályosította, szerezzék meg a becsületes proletáröntudatot, mely tényleges gazdasági*

helyzetüknek megfelelő s akkor a proletariátus vezeklést sem fog kívánni régi bűneikért, melyet vele szemben elkövettek. *Legjobb lesz, ha a tisztviselő elnevezést is elfelejtik* s keresnek egy újat, mely nem emlékeztet a régi bürokratákra, talán azt, amelyet Kun Béla elvtárs ajánlott a minap: munkatárs, ami azt jelenti, hogy a munkásság megbízottjának, a munkástanácstagnak munkájában segítőtársa. Jó az elnevezés, mert nem implikál hatalmat senki fölött. S nagyon jó még egy okból: csak egyesekre alkalmazható, s nem csoportra. *S annak ugyanis meg kell szűnni, hogy a hivatalnokok külön csoportot alkossanak, külön érdekképviseléssel, a „munkatársaknak“ nem lehet külön szakszervezetük, hanem az egyes munkatársak egyenként tagjai különböző — szakmájuknak megfelelő — szakszervezetnek.*

**Dienes László.**